

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 จำนวน 7 ด้าน คือ การวางแผนงบประมาณ การคำนวณต้นทุนผลผลิต การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ การบริหารสินทรัพย์ การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน และการตรวจสอบภายใน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 จำนวน 7 ด้าน

2) เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 จำนวน 7 ด้าน จำแนกตามตำแหน่งและขนาดโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบงานงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีเขต 3 ปีการศึกษา 2548 จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 96 คน และครูผู้รับผิดชอบงานงบประมาณ จำนวน 96 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 96 คน และครูสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) กำหนดให้ครูผู้รับผิดชอบงานงบประมาณเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 96 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามสภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 จำนวน 7 ด้าน แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 จำนวน 7 ด้าน คือ การวางแผนงบประมาณ การคำนวณต้นทุน ผลผลิต การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ การบริหารสินทรัพย์ การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน และการตรวจสอบภายใน ลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) ขอนหนังสือจากสำนักงานประสานงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ ราชนครินทร์ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์ ในการแจกแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2) ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้แก่สถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และให้ส่งแบบสอบถามคืนที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยผู้วิจัยไปเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ จนครบตามเกณฑ์ที่กำหนด

4) นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติการวิจัยโดยใช้เครื่องมือคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป

5) ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 192 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาดำเนินการตามขั้นตอนตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์กำหนดความหมายค่าเฉลี่ยของคะแนนเป็นตัวชี้วัด โดยอาศัยแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2535 : 23-24) ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ด้านคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ด้วยค่าร้อยละ คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยใช้การทดสอบค่าที (t -test) วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA)

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหาร จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 เป็นครู จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 22 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 11.50 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 62 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 32.20 และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 108 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 56.30

5.1.2 สภาพการบริหารงบประมาณตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต และการตรวจสอบภายใน อยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.68 การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.68 การวางแผนงบประมาณ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.58 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การตรวจสอบภายใน โดยมีค่าเฉลี่ย 3.40

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีรายละเอียดดังนี้

ด้านการวางแผนงบประมาณ พบว่า สภาพการบริหารงบประมาณตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ 1) สถานศึกษามีการจัดทำโครงสร้างการบริหารงบประมาณ และมีการมอบหมายงานด้านงบประมาณ โดยมีผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนได้รับรู้ 2) สถานศึกษามีการกระจายงบประมาณภายในลงไปตามสายงานบังคับบัญชาในลักษณะที่สอดคล้องและ สัมพันธ์กัน 3) กรรมการที่ทำหน้าที่ในการวางแผนงบประมาณของสถานศึกษามีการเชื่อมโยงผลการปฏิบัติงานกับรูปแบบการใช้จ่ายเงิน และวิธีการปรับปรุงการจัดสรรงบประมาณ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ สถานศึกษามีการเชื่อมโยงข้อมูลผลการปฏิบัติงาน กับรูปแบบการใช้จ่ายเงิน และปรับปรุงการจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นระบบ

ด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต พบว่า สภาพการบริหารงบประมาณตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ 1) สถานศึกษามีการระบุผลผลิตที่จะได้รับจากการดำเนินกิจกรรมต่างๆ 2) สถานศึกษามีการใช้ข้อมูลด้านต้นทุน

ในการตัดสินใจการดำเนินกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง 3) สถานศึกษามีการจัดสรรงบประมาณที่เน้นผลผลิตและต้นทุนต่อหน่วยของผลผลิต ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการใช้ผลของข้อมูลด้านต้นทุน ในการเปรียบเทียบระดับของต้นทุนในช่วงเวลาต่างๆ อย่างชัดเจน

ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง พบว่า สภาพการบริหารงบประมาณตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ 1) สถานศึกษามีระบบการจัดซื้อจัดจ้างตามขั้นตอน รัดกุม และโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ 2) สถานศึกษามีระบบมีขั้นตอน และวิธีการการจ่ายเงินให้แก่ผู้ขาย/ผู้จ้าง ตามระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง 3) สถานศึกษามีคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างที่มีความรับผิดชอบ มีกระบวนการการจัดซื้อสินค้า และจัดจ้างงานที่มีคุณภาพ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ สถานศึกษามีการประเมินทางเลือกอื่นๆ ในระบบงบประมาณ ที่ทำให้เกิดต้นทุนที่ต่ำกว่า แต่ได้ผลงาน หรือผลประโยชน์เหมือนเดิม

ด้านการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ พบว่า สภาพการบริหารงบประมาณตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ 1) สถานศึกษามีเอกสารทางการบัญชีประเภทต่างๆ และมีการลงบัญชีอย่างถูกต้อง เป็นปัจจุบันตรวจสอบได้ 2) สถานศึกษามีหลักฐาน/เอกสารที่จำเป็นเพื่อใช้สำหรับการอนุมัติการลงรายการทางบัญชี 3) สถานศึกษามีการแยกความรับผิดชอบในการดูแลการลงบัญชีแยกประเภททั่วไป และบัญชีย่อยแยกประเภท ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการควบคุมการเปลี่ยนแปลง และการป้องกันการลบข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์

ด้านการบริหารสินทรัพย์ พบว่า สภาพการบริหารงบประมาณตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญ และให้การสนับสนุนต่องานการบริหารสินทรัพย์ 2) สถานศึกษามีการแสดงความชอบเขตความรับผิดชอบที่ชัดเจนระหว่างการควบคุมแบบรวมศูนย์และกระจายอำนาจ 3) สถานศึกษามีการลงทะเบียนข้อมูลสินทรัพย์ที่ ครอบคลุมอย่างสม่ำเสมอ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษาคำนึงถึงทางเลือกที่เกี่ยวข้องกับการเช่าสินทรัพย์ นอกจากการซื้อสินทรัพย์

ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน พบว่า สภาพการบริหารงบประมาณตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่

- 1) ผู้บริหารให้การสนับสนุนการจัดระบบงบประมาณที่มุ่งเน้นผลงานภายในสถานศึกษา
- 2) สถานศึกษามีขั้นตอนในการบริหารงาน และกระบวนการนำรายได้ไปบันทึกและจัดทำเอกสาร
- 3) สถานศึกษามีการกำหนดวัตถุประสงค์ของแผนงาน ซึ่งวัตถุประสงค์ของแผนงานดังกล่าวจะต้องได้รับความเห็นชอบจากภาครัฐ ข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการวิเคราะห์ความคุ้มค่าของแผนงานสำคัญโดยละเอียดเป็นระยะๆ เพื่อใช้ในการจัดสรรงบประมาณแบบฐานศูนย์ให้กับแผนงาน

ด้านการตรวจสอบภายใน พบว่า สภาพการบริหารงบประมาณตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่

- 1) ส่วนตรวจสอบภายในได้รับตอบและการสนับสนุน เป็นอย่างดีจากฝ่ายบริหาร
- 2) ส่วนตรวจสอบภายในสถานศึกษา มีความเป็นอิสระ มีพันธกิจ จุดประสงค์ และอำนาจหน้าที่ชัดเจน
- 3) สถานศึกษามีส่วนตรวจสอบภายในที่มีขนาดพอเหมาะกับหน่วยงานของตนเอง ข้อที่มีค่าน้อยที่สุดคือ สถานศึกษามีการประเมินแผนงานที่สำคัญในเชิงลึกเป็นระยะๆ เพื่อช่วยในการจัดทำตัวชี้วัดความสำเร็จของผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่ให้บริการอย่างต่อเนื่อง

5.1.3 ปัญหาการบริหารงบประมาณตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การคำนวณต้นทุนผลผลิต โดยมีค่าเฉลี่ย 2.45 การตรวจสอบภายใน โดยมีค่าเฉลี่ย 2.42 การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน โดยมีค่าเฉลี่ย 2.22 ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดระบบจัดซื้อจัดจ้าง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.10

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีรายละเอียดดังนี้

ด้านการวางแผนงบประมาณ พบว่า ปัญหาการบริหารงบประมาณตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับน้อย โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่

- 1) สถานศึกษามีการจัดเตรียมประมาณการการใช้

จ่ายงบประมาณล่วงหน้าสำหรับแผนงาน และโครงการ 2 – 3 ปี 2) สถานศึกษามีการเชื่อมโยงข้อมูลผลการปฏิบัติงาน กับรูปแบบการใช้จ่ายเงิน และปรับปรุงการจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นระบบ 3) สถานศึกษามีการจัดทำงบประมาณเชื่อมโยงกับกรอบการใช้จ่ายเงินในปีต่อไป ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ คณะกรรมการด้านการวางแผนงบประมาณในสถานศึกษามีหลักเกณฑ์ และเหตุผลในกระบวนการของงบประมาณ และการจัดสรรงบประมาณภายในหน่วยงานอย่างชัดเจน

ด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต พบว่า ปัญหาการบริหารงบประมาณตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับน้อย โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ 1) สถานศึกษามีการหาต้นทุนต่อหน่วยของผลผลิต (ต้นทุนรวมหารด้วยจำนวนผลผลิต) 2) สถานศึกษามีการใช้ผลของข้อมูลด้านต้นทุน ในการเปรียบเทียบระดับของต้นทุนในช่วงเวลาต่างๆ อย่างชัดเจน 3) สถานศึกษามีการใช้ข้อมูลด้านต้นทุนในการตัดสินใจการดำเนินกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการระบุผลผลิตที่จะได้รับจากการดำเนินกิจกรรมต่างๆ

ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง พบว่า ปัญหาการบริหารงบประมาณตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับน้อย โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ 1) สถานศึกษามีการประเมินทางเลือกอื่นๆ ในระบบงบประมาณ ที่ทำให้เกิดต้นทุนที่ต่ำกว่า แต่ได้ผลงาน หรือผลประโยชน์เหมือนเดิม 2) สถานศึกษามีการดำเนินการคัดเลือกผู้ผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ ก่อนการจัดซื้อจัดจ้างทุกครั้ง 3) ระบบการจัดซื้อจัดจ้างในปัจจุบันของข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษาครอบคลุมสิ่งสำคัญต่อการจัดซื้อจัดจ้างสถานศึกษามีระบบการจัดซื้อจัดจ้างตามขั้นตอน รัดกุม และโปร่งใสมารถตรวจสอบได้

ด้านการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ พบว่า ปัญหาการบริหารงบประมาณตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับน้อย โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ 1) สถานศึกษามีการควบคุมการเปลี่ยนแปลง และการป้องกันการลบข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์ 2) สถานศึกษามีการแบ่งระดับชั้นการเข้าถึงข้อมูลทางการเงิน และการเงิน 3) สถานศึกษามีการประเมินผลการดำเนินงานด้านการเงิน และการควบคุมงบประมาณอย่างสม่ำเสมอ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

คือ สถานศึกษามีเอกสารทางการบัญชีประเภทต่างๆ และมีการลงบัญชีอย่างถูกต้อง เป็นปัจจุบัน ตรวจสอบได้

ด้านการบริหารสินทรัพย์ พบว่า ปัญหาการบริหารงบประมาณตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับน้อย โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ 1) สถานศึกษามีการลงทะเบียนข้อมูลสินทรัพย์ที่ครอบคลุมอย่างสม่ำเสมอ 2) สถานศึกษาคำนิ่งถึงทางเลือกที่เกี่ยวข้องกับการเช่าสินทรัพย์ นอกจากการซื้อสินทรัพย์ 3) สถานศึกษามีระเบียบ และขั้นตอนที่สนับสนุนให้เกิดการใช้สินทรัพย์อย่างคุ้มค่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการวางแผนล่วงหน้าในการจัดหาสินทรัพย์ และการทดแทนสินทรัพย์เดิม โดยคำนึงถึงกรอบงบประมาณการรายจ่ายล่วงหน้า

ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน พบว่า ปัญหาการบริหารงบประมาณตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับน้อย โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ 1) สถานศึกษามีข้อมูลผลการดำเนินงานของแผนงานที่ครบถ้วน ตรงเวลา และสามารถนำไปใช้ในการเสนอของบประมาณในปีต่อไป 2) สถานศึกษามีการวิเคราะห์ความคุ้มค่าของของแผนงานสำคัญ โดยละเอียดเป็นระยะๆ เพื่อใช้ในการจัดสรรงบประมาณแบบฐานศูนย์ให้กับแผนงาน 3) ผู้บริหารให้การสนับสนุนการจัดระบบงบประมาณที่มุ่งเน้นผลงานภายใน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษาสถานศึกษามีขั้นตอนในการบริหารงาน และกระบวนการนำรายได้ไปบันทึก และจัดทำเอกสาร

ด้านการตรวจสอบภายใน พบว่า ปัญหาการบริหารงบประมาณตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับน้อย โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ 1) สถานศึกษามีการประเมินแผนงานที่สำคัญในเชิงลึกเป็นระยะๆ เพื่อช่วยในการจัดทำตัวชี้วัดความสำเร็จของผลการทำงานของหน่วยงานที่ให้บริการอย่างต่อเนื่อง 2) สถานศึกษามีระบบการตรวจสอบภายในไว้ในแผนงาน เช่น การตรวจสอบประสิทธิผลในการดำเนินงานของระบบ และกระบวนการควบคุมงบประมาณ 3) สถานศึกษามีระบบการตรวจสอบภายใน และมีการออกแบบเพื่อเปิดเผยความผิดพลาดมากกว่าการปกปิด/ปกป้อง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ สถานศึกษามีส่วนตรวจสอบภายในที่มีขนาดพอเหมาะ กับหน่วยงานของตนเอง

5.1.4 เปรียบเทียบสภาพการบริหารงบประมาณตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามตำแหน่งและขนาดโรงเรียน มีดังนี้

1) สภาพการบริหารงบประมาณตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามตำแหน่งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันตามนัยสำคัญทางสถิติ ไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ยกเว้นด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) ปัญหาการบริหารงบประมาณตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามตำแหน่ง ไม่แตกต่างกันตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

3) สภาพการบริหารงบประมาณตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

4) ปัญหาการบริหารงบประมาณตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 สภาพการบริหารงบประมาณตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการนำเอารูปแบบการบริหารงบประมาณตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์มาใช้ ซึ่งเมื่อสถานศึกษาสามารถที่จะดำเนินงานได้ตามขั้นตอนในการจัดทำระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานผลที่เกิดขึ้นทำให้การบริหารงบประมาณเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ก่อให้เกิดการทำงาน

ที่มีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส สามารถที่จะตรวจสอบได้ สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544 : 34-35) ได้กล่าวถึงความสำคัญของงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ไว้ว่าการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน นอกจากเป็นการปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานแล้วยังกระตุ้นให้บุคลากรได้พัฒนากระบวนการคิดให้คิดกว้าง คิดไกลมากขึ้นโดยมีผลงานของหน่วยงานเป็นตัวตั้ง เป็นการนำนวัตกรรมด้านงบประมาณใหม่มาใช้ในการลดค่าใช้จ่ายในภาครัฐ การเพิ่มวินัยในการจัดการงบประมาณให้คุ้มค่า และเป็นการกระตุ้นให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลจากการดำเนินการของแผนงาน ส่งผลทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมทางความคิดขององค์กรที่ต้องคิดกว้าง คิดไกลมากขึ้น นำไปสู่การคิดและการตัดสินใจระยะยาวเพื่อผลงานในอนาคต สอดคล้องกับเชาว์ วินิจฉัย (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นต่อระบบการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ ที่มีต่อระบบการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาพรวมและรายด้านเห็นว่าเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ จันทนา แห่งตระกูล (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ของระบบบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานกับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ ครูหัวหน้างานการเงิน ต่อการจัดการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสมุทรปราการ ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ วาทีณี ตันติวิระวงศ์ (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาความรู้และการดำเนินงานเกี่ยวกับการวางแผนงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของผู้บริหารและครู โรงเรียนในโครงการนำร่องการปรับปรุงระบบการจัดการงบประมาณ ผลงานวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานเกี่ยวกับการวางแผนงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทั้งด้านการวางแผนกลยุทธ์ ระดับสถานศึกษา ด้านการวางแผนงบประมาณระยะปานกลาง และด้านการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ สมใจ ขำรักษา (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารระดับกลางและผู้ปฏิบัติงานการเงิน ที่มีต่อการบริหารงบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า บุคลากรมหาวิทยาลัยมีความเห็นต่อการบริหารงบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยรามคำแหงโดยรวมทุกด้านและในแต่ละด้าน อยู่ในระดับมาก

5.2.2 ปัญหาการบริหารงบประมาณตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3

โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้เนื่องจากว่าก่อนที่จะมีการนำเอาวิธีการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ซึ่งถือได้ว่าเป็นนวัตกรรมใหม่ทางด้านงบประมาณมาใช้ ทางหน่วยงานต้นสังกัดได้มีการจัดอบรมสัมมนาให้

ค ว า ม

รู้

แก่ผู้บริหาร ครูแผนงานที่รับผิดชอบในการจัดทำงบประมาณของโรงเรียนมาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้แล้วยังมีการจัดทำเอกสารสื่อต่างๆ เพื่อสร้างความเข้าใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นจึงไม่ก่อให้เกิดปัญหาในการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา และนอกจากนี้แล้วเมื่อสถานศึกษาได้นำเอามาใช้ก็เห็นประโยชน์ ซึ่งผลที่เกิดขึ้นก็จะเกิดกับผู้เรียนโดยตรง สอดคล้องกับ ชัยสิทธิ์ เถลิงมีประเสริฐ (2545 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่องความพร้อมของหน่วยงานภาครัฐในการบริหารจัดการระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ระดับชาติ โดยศึกษาความพร้อมโดยภาพรวมของหน่วยงานในภาครัฐ ในการบริหารจัดการระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานทางยุทธศาสตร์ของหน่วยงานภาครัฐจากองค์ความรู้และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้ กำหนดกรอบการศึกษา เป็น 2 มิติ คือ การจัดการตามมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 มาตรฐาน และความพร้อมของหน่วยงานภาครัฐ 7 ด้าน ผลการศึกษา พบว่า หน่วยงานภาครัฐมีระดับความพร้อมหรือการปฏิบัติในด้านการวางแผนงบประมาณ ๓ สูงสุด สอดคล้องกับ ชูศักดิ์ น้อยทา (2547 : บทคัดย่อ) ศึกษาความรู้ความเข้าใจและความต้องการในการพัฒนาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารมีความต้องการในการพัฒนาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารมีความสนใจที่จะศึกษาและนำระบบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานมาใช้ สอดคล้องกับ สมนึก สุมานัส (2543 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาการปฏิบัติงานการเงินโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดชลบุรี 5 ด้าน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการปฏิบัติงานการเงินของโรงเรียนประถมศึกษา ในภาพรวมทุกด้าน พบว่าอยู่ในระดับน้อย

5.2.3 เปรียบเทียบสภาพการบริหารงบประมาณตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามตำแหน่งและขนาดโรงเรียน มีดังนี้

1) สภาพการบริหารงบประมาณตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามตำแหน่งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากว่าทั้งผู้บริหารและครู

มีความเห็นว่าการบริหารงบประมาณตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน เป็นสิ่งที่ดีและเมื่อโรงเรียนนำมาปฏิบัติใช้ในการจัดสรรงบประมาณในโรงเรียนแล้ว ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นจึงตรงกับยุทธศาสตร์ของโรงเรียน ซึ่งครูทุกคนในโรงเรียนได้ร่วมกันกำหนด สอดคล้องกับ เศรษฐา ชาญพานิชย์ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอเมืองระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า สภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมืองระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ วาทีนิตันติวิระวงศ์ (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาความรู้และการดำเนินงานเกี่ยวกับการวางแผนงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของผู้บริหารและครู โรงเรียนในโครงการนำร่องการปรับปรุงระบบการจัดการงบประมาณ ผลงานวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับการวางแผนงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของผู้บริหารโรงเรียนและครู จำแนกตามตำแหน่งพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องจากว่า ผู้บริหารจำเป็นต้องมีการรายงานทางการเงินเพื่อให้หน่วยงานต้นสังกัดและคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาได้รับทราบ ซึ่งในการจัดทำข้อมูลเพื่อรายงานจำเป็นต้องมีความละเอียดรอบคอบ และเป็นไปตามจำนวนเงินที่ใช้ไปและจำเป็นต้องสนองตอบกับยุทธศาสตร์ของสถานศึกษา แต่ครูซึ่งเป็นฝ่ายปฏิบัติในบางครั้งก็มีความจำเป็นที่จะต้องใช้เงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในกิจกรรมต่างๆ ซึ่งแต่ละคนย่อมต้องการที่จะได้รับจัดสรรให้มาก เมื่อมีการจัดทำรายงานก็จะชี้แจงไม่ได้ว่านำไปใช้แล้วเกิดผลตามเป้าหมายที่วางไว้ได้อย่างไร จึงก่อให้เกิดสภาพที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ เชาวน์ วิจิตรชัย (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นต่อระบบการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัย พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ จำแนกตามตำแหน่งภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ จันทนา แห่งตระกูล (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ของระบบบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานกับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูหัวหน้าแผนงาน ครูหัวหน้าสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ ครูหัวหน้าการเงิน จำแนกตามตำแหน่งภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2) ปัญหาการบริหารงบประมาณตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามตำแหน่ง ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากว่าผู้บริหารและครู ได้มีความเข้าใจเป็นอย่างดีถึงบทบาทหน้าที่ของตนเองในการร่วมกันจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ ซึ่งเมื่อมีความเข้าใจตรงกันและได้ร่วมกันจัดทำร่วมกันวางแผน เมื่อลงสู่การปฏิบัติจึงไม่เกิดปัญหามากนัก สอดคล้องกับ วาทีนิ ดันดีวีระวงศ์ (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาความรู้และการดำเนินงานเกี่ยวกับการวางแผนงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของผู้บริหารและครูโรงเรียนในโครงการนำร่องการปรับปรุงระบบการจัดการงบประมาณ ผลงานวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับการวางแผนงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของผู้บริหารโรงเรียนและครู จำแนกตามตำแหน่งพบว่า ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน และแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำหรับทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบตามวุฒิการศึกษา ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือต่ำกว่า และผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทหรือสูงกว่า มีความรู้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) สภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากว่าในการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ในสถานศึกษาขนาดใดก็ตามจำเป็นต้องจัดทำตามขั้นตอน และมีการร่วมมือกันทำสอดคล้องกับสมใจ ขำรักษา (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารระดับกลางและผู้ปฏิบัติงานการเงิน ที่มีต่อการบริหารงบประมาณแผ่นดินของมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยพบว่า บุคลากรมหาวิทยาลัย มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ วาทีนิ ดันดีวีระวงศ์ (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาความรู้และการดำเนินงานเกี่ยวกับการวางแผนงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของผู้บริหารและครูโรงเรียนในโครงการนำร่องการปรับปรุงระบบการจัดการงบประมาณ ผลงานวิจัย พบว่า การเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานเกี่ยวกับการวางแผนงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามขนาดโรงเรียน พบว่า ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านบริหารและครูในโรงเรียนที่มีขนาดเล็กขนาดกลางขนาดใหญ่มีการดำเนินงานเกี่ยวกับการวางแผนแบบมุ่งเน้นผลงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ เชาว์ วิณิชชัย (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นต่อระบบการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัย พบว่า ความเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ชูศักดิ์ น้อยทา (2547 : บทคัดย่อ) ศึกษาความรู้ความเข้าใจ และความต้องการในการพัฒนาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน

ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีเพศ วุฒิการศึกษา การอบรมและขนาด โรงเรียนที่ต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานไม่ต่างกัน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรใช้ระบบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานให้เป็นรูปธรรมให้มากขึ้น ควรมีการให้ความรู้แก่ครูผู้รับผิดชอบ เช่น การนิเทศ การส่งครูเข้ารับการอบรม การประชุมสัมมนาเกี่ยวกับเรื่องงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน โดยเฉพาะในเรื่องของการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน

2) จากการวิจัย พบว่า สภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ด้านการตรวจสอบภายใน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการจัดการอบรม การประชุมสัมมนาทุกปีการศึกษา เพื่อให้ครูผู้รับผิดชอบ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง และมีกรณีศึกษา ติดตาม ประเมินผล เป็นประจำ

3) จากการวิจัย พบว่า ปัญหาด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการติดตาม และให้ความรู้แก่ครูผู้รับผิดชอบงานงบประมาณ ผู้บริหารเพื่อให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาความคาดหวังในการการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐบาลกับเอกชน

2) ควรศึกษาถึงปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3) ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแบบการบริหารของผู้บริหารกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน